

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

I ante E

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Idrum, ad Propontidē pertinet: Occidentale, ad Hellepontū recipit: Australe promontoriū efficit, quod Lectum appellatur. Orientalia Idæ ad Myfos declinant. Abūdar mons aquis, & multa flumina emittit: in ejus summitate locus est, Gargarus appellatus, quæ & Gargara in plurali numero dicuntur, atq; ad eā æque pro monte atque oppido sumptum quod in dorso montis est sitū. Ovid. lib. 4. Fast. Dindymon & Cybele, & amocōā fontibus Idam. Ida item appellata est Dardani Scytharū regis filia. Est & Ida Cretæ mons, ita dictus à Corybantibus, sive dactylis Idæis, qui quum in Cretam venissent, montem, in quo confederunt, patri montis nomine appellarunt. Virg. 12. Aen. Dictamnū genitrix Cretæ carpit ab Ida.

Idæus, a, um, idæus, adjectivum. Propter: Jam divæ, quas pastor viderat olim Idæis tunicam ponere verticibus. Idæus, a, um, Possessivum ab Ida monte. Plin. lib. 16. Idæarum ædificiorum. Veteres tamen Idæas pro montanis omnibus faciunt, ut inquit Nicander.

Idæi Dactyli, Idæos, idæos, Idem qui Corybantes, quos Iovem aluisse ferunt: & ne vagitu puer prodiretur, novo lusuf genere excogitato, clypeolis æneis inter se concussantes, æris timitu & numerosi pedis cōpositione, qui dactylus inde dictus est, Saruram celavisse. Didi Idæi, ab Ida Phrygiæ mōte, quem primū incoluerunt. Sunt & gemmæ quædam in Creta ferres colonis, humani pollicis imaginē referētes, quos dactylos Idæos nominant. Vide Plin. lib. 37. cap. 10.

Idæus, idæus, Rhodius poëta, scripsit Rhodiorum res gestas versibus ter mille. Autor Suidas.

Idale, oppidum est in Troade, ut inquit Plinius. De hoc quoq; Luc. lib. 3.

Myfiæ; & gelido tellus perfusa Cairo, Idalis & nimium glebis exilis Ariæ.

Idallium, idallium, Cypri oppidum, quod ab eventu nomen accepit. Nam quum oraculum Chalcedoni datum esset, ut illic urbem cōderet, ubi primum orientem Solem conspiceretur, unus è comitibus qui forte astabat, ad eū cōversus, ad id allus, loquitur est: vide Solem. Arreptoq; Chalcedon omine, civitatem statuit, & ab ea voce Idalliu nominavit. Autor Stephanus.

Idalliu, a, um, adjectivum, idalliu. Vnde Venus Idalia, & Idallium nemus est appellatum. Virg. li. 10. Aen. Est Amathus, est celsa mihi Paphos atq; Cythera, Idaliæq; domus, &c.

Idanthyrus, Scytharū Rex, qui bello res magnas gessit, bonaq; parte Asiæ subjugata, usq; in Aegyp̄ti excurrit: ut autor est Strabo, lib. 14.

Idas, idas, Apharai filius nomine, re autem ipsa Neptuni, qui acceptis à patre velo cissimis equis, Marpessam filiam formosissimam Eveni regis Aetoliæ, Martis filii, in Dianelucō saltatē rapuit. Ob quam rem ejusdem patris qui nulli procorum filiam suam dare voluerat, nisi certamine cursus fuisset victus: à se autem victos decollare, corumq; capita in aliorum terrorem de muris ædium suarum suspendere consueverat: dolore commotus interceptis, quos habebat equis, se in fluvium Lycormam, qui postea ab ipso Evenus dictus est, precipitavit. Ceterum fugienti cum puella Idæ Apollo in itinere obvium venit: qui quum Marpessam & ipse præripere Idæ veisset, ventum utriq; ad certamen est. Sed à love missus Mercurius arbitrium Marpessæ commisit, ut ipsa utrum vellet eligeret: illa autem Idam elegit, venia ne sese ætate provectam Apollo relinquere. Homer. lib. 9. Iliad. Vide MARPESSA.

Idapēs, Vide HYDASPES.

Idmon, vis, pen. corr. idmon, Vates inter Argonautas, Apollinis & Alceæ filius: ex Idmone autem & Theclia, Thebor: è Thestoro Chalcas item vates, ut placet Pherecydi: Apollonius autem poëta Idmonem Abantus filium esse dicit, & item Herodotus. Volaterranus.

Idmōnæ, idmōnæ, Macedoniæ oppidum, apud Stephanum. Gentile, Idmōnens, idmōnens, vel Idmōnensis: quo vitur Plin. lib. 4. cap. 10.

Idmōnens per quatuor syllabas. [idmōnens. Ger. Ein Sohn Deucalions vnd König in Creta so auch für Trojan gegen ist.] Deucalions filius Cretensiu rex, qui contra Trojanos strenuè dimicavit. Troja autem eversa, quum in patriā renavigaret, subito oborta tempestate, solenne vorum concepit, si se Neptunus incolumē in patriam reduceret, se illi immolaturū quod primū sibi occurreret. Contigit autem, ut filius ejus ei primus occurreret: quem quum immolare vellet, à suis pulsus, fugit in Calabriam: ubi juxta Salentinum promontorium oppidum condidit. Hæc refert Servius in illud Virgil. 3. Aen. Et Salentinos obsedit milite campos Lyctius Idmōnens.

Idmōnens, idmōnens, Nomen proprium filie Præti Argivorum regis, apud Homer. 11. Odyss.

Idryeus, idryeus, Hecatommi Cætiæ regis filius, frater Mausoli, qui Artemisiam sorori in regnum successit. Strab. lib. 14.

Idumæi, idumæi, ad hominē idumæi. Ger. Die Idumæer beten Landtschaft zwischē dem Jüdischen Land vnd Arabien geisig ist.] Po-

puli inter Iudæam & Arabiam siti, ad Occasum Casio monti proximi. Orti feruntur à Nabathæis, teste Strabone lib. 6. qui orta domi seditione, relictis sedibus suis, extrema Iudæa occuparunt. Horum regio Idumæa dicitur, ab Idumæ oppido: ejus meminit Lucanus lib. 3: Gazaq; & arbusco palmarum dives Idumæ.

Idumæus, æa, um. [Idumæus ad hominē idumæi.] Virgil. 3. Georg. Primus Idumæas referam tibi Mantua palmas.

Idya, dicta est à Cicerone mater Medæ, quam Ovidius Hypsæa vocat: Non erat Aetes, ad quē despecta rediret, Non Hypsæa parens, Chalciopeq; soror.

Idyma, idyma, vel idyma, urbs Cariz, ubi Idmus fluvius est, Stephanus.

Idyrus, urbs & fluvius Pamphyliz, pro urbe, idyrus, vel idyrus, inventus. Steph.

Iebus, [idyrus idyrus.] Civitas in finibus Iudææ, Iebusorū metropolis, qui ab ea nomen acceperunt.

Iena, Vrbis Thuringiæ Archigymnasio celebris.

Ienyfus, idyrus, Oppidum in ora Syriæ, tridui itinere à Casio monte distans, Herod. lib. 3.

Ieranympa, ab impetu sic dicta: impetum enim impetum facio significat.

Ierna, idyrus, Artabrorū fluvius in Hispania, apud Melam, lib. 3. Strabo Iernam Artabrorum montem esse tradit: à quo veniunt est ejusdem nominis amnem profluere.

Ies, ies, civitas est Achaia, in promontorio ejusdem nominis, juxta quod Alphæus amnis præterfluens, sex millibus passuum navigatur. Tortellius.

Ielus, [idyrus idyrus.] Apud Græcos & Latinos dictio est trisyllaba. Hebraicum lingua ferratorum significat.

Ieterus, Mætiæ fluvius, ex Rhodope profluens. Autor Plin. li. 4. cap. 26.

Iliā, Iliā, Numitoris Albanorum regis filia, inde ductū, quod magistero apparatu, splendidiq; epulis, quas Alas vocat Græci, colebatur. Vide Cæli Rhod. lib. 27. cap. 23.

Iliaragata, idyrus, Iberi, & Iliaragates fluvius.

Iliaris, idyrus, urbs Lyciæ, Steph.

Iliaria, idyrus, urbs Cretæ, Steph.

Ilerda, idyrus, Oppidum citerioris Hispaniæ, in conventu Tarraconensī, nō procul à Sycofi fluvio: ejus meminit Ptol. lib. 2. cap. 6.

Ilergetes, Hispaniæ populi, in tractu Tarraconensī, nō procul ab Ibero amne. Autor Plin. lib. 3. cap. 3.

Iliacus, Iliades, Vide ILLIUM.

Iliā, Iliā, quæ & Rhea, Numitoris Albanorum regis filia, quam Amulius pulso jam Numitore fratre, & interfecto ejusdem filio Lauso, virginē Vestalem fecit, ut illi habendæ prolis occasione admitteret, & nequid superesset de prole Numitoris. Veruntamen Iliā, dum aquā pro sacris quæret, obdormivit, & in somnis illi visum est se à Marte comprimī, & sic geminos concepit quos quæ peperisset, Amulius partus exponi iussit, matremq; Iliam vivā apud Tyberim fluvii infodit: unde postea cam Tyberi nuplisse fingunt: qui ob id quoq; uxoris amnis ab Horatio li. 1. Carm. dicitur. Quid verè pueris acciderit, vide supra in dictione AMVLIVS. Virg. lib. 1. Aen. donec regina sacerdos Marte gravidā partu dabit Iliā prolem. Iliaris, Vide ILLIARIS.

Iliensis, idyrus, Populi sunt Corsicæ insulæ antiquissimi, ut scribit Pomponius lib. 2. Horum meminit & Pausanias.

Iliōnē, idyrus, inter filias Priami nato maxima fuit. Virgil. lib. 1. Aen. Prætercā sceptrum, Iliōne quod gesserat olim, Maxima nataram Priami.

Iliōnetis, idyrus, Nomen proprium viri Trojani, Phorbantis filii, qui qualis in bello fuerit, nusquam legitur: eloquentia verò excelluisse, delectoq; Ilio cum Aenea fugisse, & apud eundē legati vice functum, autor est Virg. 1. Aen. Postquā introgressi, & coram data copia sandi, Maximus Iliōnetus placido sic peccatore cæpit. Vbi Servius: Non mirum, inquit, si eloquens à Virgilio introducat Iliōnetus, quū pater ejus Phorbās, Homero teste, semper Mercurio deo eloquenti favente pugnavit.

Illisus, idyrus, Nomen amnis in Attica regione, Musis dicati, quas ab eo Illisidas vocant. Vide Strab. lib. 9. Papinianus li. 4. Theb. videret hunc fluvium Fatiis consecrare, quum ait: - an fractu riparum incurvus Illisus, Sævus honos fluvio: Stygiæ lustrare severis Eumenidas pechibetur aquis.

Isthyiā, dictio quatuor syllabarum, & pen. prod. [idyrus. Ger. Die Göttin Juno / so gehatet ward das sie den gebürden befruchtete.] Dea parturientibus propitia, quæ & Iuno Lucina à Latinis appellatur. Ovid 9. Metam. Præpositam timidis patientibus Ilihyiam.

Ilium, idyrus, Vrbis fuit Phrygiæ, sive Troadis, M. D. passus à mari distans, à Dardano Iovis filio condita: ab Ilio verò rege am-